Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Elise van Vuuren
e.van.vuuren@nijmegen.nl
T 024 – 329 20 13

Ons kenmerk
E22.001784

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 18 oktober 2022
Onderwerp Septembercirculaire 2022

Geachte leden van de raad,

Op 21 september 2022, de dag na Prinsjesdag, is de septembercirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd. Zoals gebruikelijk infomeren wij uw raad per brief over de betekenis hiervan voor onze gemeente.

Deze septembercirculaire bevat de uitwerking van de gevolgen van de Miljoenennota 2023 voor gemeenten. De circulaire informeert ons ook over de onderzoeksagenda van de herijking van het gemeentefonds, afspraken over de middelen voor jeugdzorg en de stand van zaken rondom de nieuwe normeringssystematiek.

Na verschijnen van deze circulaire bleek dat er een aantal onjuistheden in stond. Enkele hiervan zijn vervolgens gecorrigeerd. Wij zijn nog in afwachting van antwoorden van het ministerie van BZK over een aantal onderwerpen. Bekend is dat de WOZ waarde voor de uitkeringsjaren 2023 en verder niet goed is opgenomen in de circulaire. Een correctie hiervan zal opgenomen worden in komende decembercirculaire. Mogelijk kunnen uitkomsten van de circulaire door deze onjuistheden/onduidelijkheden nog veranderen.

Inleiding
In deze circulaire is voor 2026 het accres landelijk, dus voor alle gemeenten samen, vastgezet op 1 miljard euro. Deze eenmalige middelen die het rijk in 2026 verstrekt aan gemeenten bieden nadrukkelijk geen structurele oplossing voor de jaren 2026 en verder. Het accres in 2026 is nog steeds aanzienlijk lager dan in 2025. De effecten hiervan worden pas in de begroting 2024 verwerkt.

1. Het financieel effect van de septembercirculaire
Dit betreft in 2022 €1,6 miljoen, in 2023 €0,4 miljoen, in 2024 €1,1 miljoen, in 2025 €1,7 miljoen en in 2026 €12,9 miljoen positief. Deze effecten zijn nog niet verwerkt in de stadsbegroting 2023-2026.

Het financieel effect van de circulaire is nader onderbouwd in een tabel die is opgenomen in de bijlage bij deze brief. Deze effecten worden veroorzaakt door een combinatie van vier ontwikkelingen: de rijksuitgaven (het accres), het BTW compensatiefonds, de eenmalige rijksbijdrage in 2026 en de ontwikkeling van maatstaven in het gemeentefonds.

De hierboven genoemde vier ontwikkelingen die van invloed zijn op het financieel effect worden in de bijlage bij deze brief onder a. tot met d. nader toegelicht.

2. Hoogte gemeentefonds (accres)
Volgens de huidige normeringssystematiek (trap-op-trap-af) wordt de ontwikkeling van de algemene uitkering bepaald door de ontwikkeling van de voor het accres relevante rijksuitgaven (ARU). De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. Rijk en VNG zijn kort na de meicirculaire 2022 met elkaar overeengekomen dat het accres voor de jaren 2022 tot en met 2025 is bevroren op de stand van de voorjaarsnota van het rijk. Dit betekent dat in deze circulaire het zogeheten volume-accres vast staat en het gemeentefonds alleen nog bijgesteld wordt ter compensatie van de loon- en prijsontwikkeling (nominaal accres).

In deze circulaire is voor 2026 het accres landelijk, dus voor alle gemeenten samen, vastgezet op 1 miljard euro. Dit betreffen slechts eenmalige middelen die het rijk in het zogeheten ravijnjaar 2026 verstrekt aan gemeenten. Het accres in 2026 is echter aanzienlijk lager dan in 2025; dit wordt met deze eenmalige middelen dus maar deels gerepareerd.

3. Evaluatie herverdeling gemeentefonds/onderzoeksagenda
Vanaf 2023 is sprake van een nieuwe verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Hierbij worden ook delen van de integratie uitkeringen (IU's) voor het sociaal domein overgeheveld naar de algemene uitkering. Over de gevolgen van de nieuwe verdeelmodellen hebben wij u in de brief over de meicirculaire 2022 geïnformeerd. De komende tijd zullen de nieuwe modellen door het rijk en de gemeenten worden geëvalueerd. De nieuwe modellen zullen immers moeten worden onderhouden. In de septembercirculaire 2022 is hiervoor een onderzoeksagenda voor de jaren tot en met 2026 opgenomen.

4. Afspraken over de middelen voor jeugdzorg
In de brief over de meicirculaire deelden wij u mede dat het kabinet ter compensatie van tekorten in de jeugdzorg middelen had toegekend voor 2023. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 hebben het Rijk, de VNG en het Interprovinciaal Overleg (IPO) in juli van dit jaar afgesproken dat de gemeenten in de begroting 2023 een stelpost van 100% mogen opnemen van zowel de extra rijksbijdragen voor jeugdzorg als de geplande bezuinigingen. Voor de jaren na 2026 blijft het nog onduidelijk hoe gemeenten in hun begroting rekening mogen houden met de extra middelen voor jeugdzorg.

5. Nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026
Het rijk werkt aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Aanleiding is dat er de afgelopen jaren veel schommelingen in de gemeentefondsuitkering geweest. De huidige

normeringssystematiek (trap-op-trap af) is gekoppeld aan de rijksuitgaven. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft hier vorig jaar ook een adviesrapport over uitgebracht en heeft het onderwerp over de normering in een breder perspectief over de passende inrichting van bestuurlijke en financiële verhoudingen betrokken. Kern van het advies met het oog op de stabiliteit was een brede koppeling op basis van een meerjarig rijksuitgavenkader. In het coalitieakkoord is het accres landelijk, dus voor alle gemeenten samen, voor 2026 vastgezet op 1 miljard euro. Totdat het kabinet een keuze heeft gemaakt voor een nieuwe systematiek is het accres van 2026 vastgezet op de stand van de miljoenennota 2022 en wordt het accres vanaf 2026 alleen nog aangepast voor de loon-en prijsontwikkeling. Op dit moment zijn er na 2026 aldus nog veel onzekerheden voor gemeenten.

6. Overige onderwerpen septembercirculaire

a. *Integratie-, decentralisatie-, suppletie-uitkeringen en taakmutaties*
In de septembercirculaire is verder een aantal taakmutaties (aanpassingen van de algemene uitkering) opgenomen en zijn enkele DU's en IU's gewijzigd en zijn er enkele nieuwe DU's geïntroduceerd. Voor de mutaties in deze DU's, IU's en taakmutaties en een toelichting daarop verwijzen wij u naar de bijlage.

b. *Coronacompensatie*
Naar verwachting worden wij in de komende decembercirculaire geïnformeerd over de compensatie voor de inkomstenderving van gemeenten over 2021.

Vervolg

Het effect van de circulaire voor het lopende jaar verwerken we bij de 2e voortgangsmonitor 2022. Overigens worden in de 2e voortgangsmonitor 2022 ook de effecten uit de meicirculaire 2022 verwerkt voor het lopende jaar. Uit de jaarrekening 2022 zal het financiële totaalbeeld van 2022 blijken. De consequenties voor 2023 nemen we mee in de 1e voortgangsmonitor 2023 en de effecten voor 2024 en verder verwerken we in de Stadsbegroting 2024-2027.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout	H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester